

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/3354.**

Benyújtás dátuma: **2018-11-06 15:01**

Parlex azonosító: **1JY7VUEV0001**

Címzett: Kövér László, az Országgyűlés elnöke

Tárgy: Törvényjavaslat benyújtása

Benyújtó: Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes

Előadó: Dr. Trócsányi László, igazságügyi miniszter

Törvényjavaslat címe: A közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépéséről és egyes átmeneti szabályokról

A Kormány megtárgyalta és elfogadta a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépéséről és egyes átmeneti szabályokról szóló törvényjavaslatot, amelyet a Kormány nevében mellékelten benyújtok.

A törvényjavaslat 1-5. §-a, 15. §-a, 17. §-a és 19-20. §-a az Alaptörvény 25. cikk (6) és (8) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül, ezért elfogadásához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának „igen” szavazata szükséges.

2018. évi ..... törvény

a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépéséről és egyes átmeneti szabályokról

1. A közigazgatási bíróságok felállításához kapcsolódó egyes átmeneti szabályok

1. §

(1) Az Országgyűlés a köztársasági elnök 2019. február 28. napjáig megtett javaslatára a Közigazgatási Felsőbíróság első elnökét 2019. március 31. napjáig megválasztja.

(2) Ha a Közigazgatási Felsőbíróság megválasztott elnöke nem kúriai bíró, őt az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) elnöke a Kúriára áthelyezi.

(3) A Közigazgatási Felsőbíróság megválasztott elnöke ellátja a közigazgatási bírósági szervezet felállításával kapcsolatban e törvényben meghatározott feladatait, azonban a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépéséig őt – kérése szerinti mértékben – mentesíteni kell az ítélkezési tevékenység alól.

(4) A Közigazgatási Felsőbíróság megválasztott elnöke a Kúria elnökét megillető javadalmazásban részesül, és munkáját a Kúrián működő ötfős titkárság segíti, melynek személyi és tárgyi feltételeit a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépéséig a Kúria biztosítja.

2. §

(1) A közigazgatási és munkaügyi bíróságon ítélkező bíró az OBH elnökéhez intézett nyilatkozatban kérheti arra a közigazgatási törvényszékre való áthelyezését, amelynek a közigazgatási bíróságokról szóló törvény szerinti illetékességi területe magában foglalja a bíró álláshelye szerinti bíróság illetékességi területét. A Fővárosi Törvényszéki Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium tagja az OBH elnökéhez intézett nyilatkozatban kérheti választása szerint valamely közigazgatási törvényszékre való áthelyezését. A Kúria közigazgatási és munkaügyi kollégiumának tagja a Kúria elnökéhez intézett nyilatkozatban kérheti választása szerint a Közigazgatási Felsőbíróságra vagy valamely közigazgatási törvényszékre való áthelyezését. A nyilatkozatot úgy kell megtenni, hogy az legkésőbb 2019. április 30. napjáig az OBH elnökéhez, illetve a Kúria elnökéhez megérkezzen.

(2) Az (1) bekezdés szerinti határidő jogvesztő, a nyilatkozat nem vonható vissza.

(3) Az (1) bekezdés szerinti feltételeknek megfelelően nyilatkozatot tett bíró e törvény erejénél fogva 2020. január 1-jétől közigazgatási bíróként teljesíti bírói szolgálatát.

(4) Az (1) bekezdés szerinti feltételeknek megfelelően nyilatkozatot tett bírót az igazságügyért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) 2020. január 1-jei hatállyal a nyilatkozatban megjelölt közigazgatási bíróságra osztja be.

(5) Az (1) bekezdés szerinti nyilatkozat megtétele, vagy annak elmulasztása nem akadályozza annak, hogy a bíró bármely bírói álláshelyre pályázatot nyújtson be.

(6) Az (1) bekezdés szerint nyilatkozattételre jogosult bírót, a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatályba lépésének napjától, beosztásától függően a rendes bírósági szervezetben, vagy a közigazgatási bírósági szervezetben a korábbi bírói javadalmazása illeti meg, kivéve, ha a közigazgatási bíróságokról szóló törvény vagy a bírák jogállásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) alapján magasabb javadalmazásra lenne jogosult.

3. §

(1) Ha a Kúria és az OBH e törvény hatálybalépésekor hivatalban lévő elnöke a 2. § (1) bekezdésben foglaltak szerint nyilatkozni jogosult, a nyilatkozatát a megbízatásának megszűnését, vagy ha az elnöki jogkörök gyakorlására ezt követően is jogosult, a joggyakorlás megszűntét követő 30 napon belül a miniszternek címezve teheti meg, melyben kérheti választása szerint a Közigazgatási Felsőbíróságra vagy valamely közigazgatási törvényszékre való áthelyezését.

(2) Az (1) bekezdés szerinti feltételeknek megfelelően nyilatkozatot tett bírót a miniszter a nyilatkozatban megjelölt közigazgatási bíróságra osztja be. Ha a megbízatás 2020. január 1-je előtt szűnik meg, 2020. január 1-jéig az OBH elnöke esetében a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 75. §-a szerint, a Kúria elnöke esetében a Bszi. 116. § (2) és (3) bekezdése szerint kell eljárni.

(3) Az OBH-ba, a minisztériumba és a Kúriára beosztott bíró, valamint az e törvény hatálybalépésekor fizetés nélküli szabadságon lévő bíró, ha a beosztását, illetve a fizetés nélküli szabadság megkezdését megelőzően közigazgatási és munkaügyi bíróság bírója, illetve a Fővárosi Törvényszék vagy a Kúria közigazgatási és munkaügyi kollégiumának tagja volt, a 2. § (1) bekezdésben foglaltak szerint nyilatkozni jogosult, azzal, hogy közigazgatási bíróságra történő beosztásukra az OBH-ba, a minisztériumba, illetve a Kúriára való beosztás megszűnését, illetve a fizetés nélküli szabadság lejártát követően kerül sor.

(4) A (3) bekezdés szerinti feltételeknek megfelelően nyilatkozatot tett, az OBH-ba, a minisztériumba, illetve a Kúriára beosztott bírót választása szerint a miniszter 2020. január 1-jei hatállyal, illetve ha az OBH-ba, a minisztériumba, illetve a Kúriára történő beosztása ezt követően szűnik meg, a megbízatása megszűnését követően az OBH-ba, a minisztériumba, illetve a Kúriára történő beosztását megelőző utolsó tényleges bírói álláshelye szerinti, vagy a bíró lakóhelye szerinti közigazgatási törvényszékre osztja be.

(5) Ha az OBH-ba, a minisztériumba, illetve a Kúriára beosztott bíró beosztása 2020. január 1-jét megelőzően szűnik meg, őt 2019. december 31-ig a Bjt. 58. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kell tényleges bírói álláshelyre beosztani, és e § (4) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni.

(6) A (3) bekezdésben foglalt feltételek szerint nyilatkozatot tett, fizetés nélküli szabadságon lévő bíróra a 2. § (3) és (4) bekezdését kell megfelelően alkalmazni.

4. §

(1) Ha a 2. § (1) bekezdés szerinti bíró nem tett nyilatkozatot, bírói szolgálati viszonya változatlan marad azzal, hogy

- a) a közigazgatási és munkaügyi bíróságon ítélező bírót a törvényszék elnöke, 2020. január 1-jei hatállyal a korábbi álláshelye szerinti törvényszékre osztja be;
- b) a Fővárosi Törvényszéki Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium a) pontban nem említett tagja változatlanul a Fővárosi Törvényszék bírójaként teljesíti bírói szolgálatát;
- c) a Kúria Közigazgatási és Munkaügyi Kollégiumának tagja változatlanul kúriai bíróként teljesíti bírói szolgálatát.

(2) Az (1) bekezdés szerinti bíró a beosztása szerinti kollégium tagjává válik.

(3) E törvény hatálybalépésének napjától a 2. § (1) bekezdésben meghatározott bírói álláshelyre pályázat nem írható ki.

5. §

(1) A közigazgatási és munkaügyi bíróság bírósági vezetőinek, valamint a Fővárosi Törvényszék és a Kúria közigazgatási és munkaügyi kollégiuma bírósági vezetőinek megbízatása a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépését megelőző napon megszűnik.

(2) A 2. § (1) bekezdés szerint nyilatkozattételre jogosult, a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépését megelőző napon bírósági vezetői megbízatással rendelkező bírót – ide nem értve a (4) bekezdés szerint megbízott bírósági vezetőt – a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépésének napjától, beosztásától függően a rendes bírósági szervezetben, vagy a közigazgatási bírósági szervezetben a korábbi bírósági vezetői megbízatásának megfelelő javadalmazás illeti meg az eredeti megbízatása lejáratának időpontjáig, kivéve, ha más rendes bírósági vagy közigazgatási bírósági vezetővé nevezik ki.

(3) A (2) bekezdéstől eltérően, a 2. § (1) bekezdés szerint nyilatkozattételre jogosult, a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépését megelőző napon tanácselnöki megbízatással rendelkező bírót a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépésének napjától, beosztásától függően a rendes bírósági szervezetben, vagy a közigazgatási bírósági szervezetben pályázat nélkül tanácselnökké kell kinevezni.

(4) Ha a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetőjének a tisztsége e törvény erejénél fogva, a megbízatási időtartam letelte előtt szűnik meg, őt pályázat kiírása nélkül tanácselnöknek kell kinevezni.

(5) Az (1) bekezdésben megjelölt bírósági vezetői megbízatás betöltésére e törvény hatálybalépését követően pályázat nem írható ki, e feladatok ellátására megbízás csak a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépését megelőző napig adható.

6. §

(1) A közigazgatási és munkaügyi bíróságra beosztott bírósági titkár, valamint a Fővárosi

Törvényszéki Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégiumhoz beosztott bírósági titkár az OBH elnökéhez intézett nyilatkozatban kérheti arra a közigazgatási törvényszékre való áthelyezését, amelynek illetékességi területe magában foglalja a bírósági titkár álláshelye szerinti bíróság illetékességi területét. A Kúria Közigazgatási és Munkaügyi Kollégiumához beosztott bírósági titkár és főtanácsadó a Kúria elnökéhez intézett nyilatkozatban kérheti választása szerint a Közigazgatási Felsőbíróságra vagy valamely közigazgatási törvényszékre való áthelyezését. A nyilatkozatot úgy kell megtenni, hogy az legkésőbb 2019. május 31. napjáig az OBH elnökéhez, illetve a Kúria elnökéhez megérkezzen.

(2) Az (1) bekezdés szerinti határidő jogvesztő, a nyilatkozat nem vonható vissza.

(3) Az (1) bekezdés szerinti határidő lejártát követő 3 napon belül az OBH elnöke, valamint a Kúria elnöke tájékoztatja a minisztert a megtett nyilatkozatok adatairól.

(4) Az (1) bekezdés szerinti feltételeknek megfelelően nyilatkozatot tett bírósági titkárt a miniszter 2020. január 1-jei hatállyal az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvényben (a továbbiakban: Iasz.) áthelyezésre vonatkozó rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával helyezi át.

(5) A nyilatkozatot nem tevő bírósági titkárt a szolgálati helye szerinti törvényszék elnöke, illetve a Kúria elnöke osztja be.

(6) Az (1) bekezdés szerinti nyilatkozat megtétele, vagy annak elmulasztása nem akadályozza annak, hogy a titkár bármely bírói, vagy titkári álláshelyre pályázatot nyújtson be.

7. §

(1) Ha a fogalmazó e törvény hatálybalépéséig az Iasz. 3. § (3) bekezdésében foglalt joggyakorlati idő legalább felét megszerezte, az OBH elnökéhez intézett nyilatkozatban kérheti arra a közigazgatási törvényszékre való áthelyezését, amelynek illetékességi területe magában foglalja a bírósági fogalmazó álláshelye szerinti bíróság illetékességi területét. A nyilatkozatot úgy kell megtenni, hogy az legkésőbb 2019. május 31. napjáig az OBH elnökéhez megérkezzen.

(2) Az (1) bekezdés szerinti határidő jogvesztő, a nyilatkozat nem vonható vissza.

(3) Az (1) bekezdés szerinti határidő lejártát követő 3 napon belül az OBH elnöke tájékoztatja a minisztert a megtett nyilatkozatok adatairól.

(4) Az (1) bekezdés szerinti feltételeknek megfelelően nyilatkozatot tett bírósági fogalmazót a miniszter 2020. január 1-jei hatállyal az Iasz. áthelyezésre vonatkozó rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával helyezi át.

8. §

(1) A miniszter 2019. június 15. napjáig megállapítja közigazgatási bíróságokként a rendszeresített igazságügyi alkalmazotti létszámot az Iasz.-ban meghatározott igazságügyi alkalmazotti kategóriák

szerint.

(2) A miniszter az (1) bekezdés szerinti igazságügyi alkalmazotti álláshelyek betöltésére – a bírósági fogalmazói és titkári álláshelyek kivételével – felhívást tesz közzé. Az álláshelyek betöltése során előnyben kell részesíteni a felhívás közzétele időpontjában közigazgatási és munkaügyi bíróságon szolgálati jogviszonyban álló igazságügyi alkalmazottat.

(3) A felhívásra jelentkezett igazságügyi alkalmazott végleges áthelyezéséről a miniszter, az Iasz. szerinti igazságügyi szerv és az igazságügyi alkalmazott 2019. július 31. napjáig megállapodik.

(4) A (3) bekezdés szerinti megállapodás alapján az azzal érintett igazságügyi alkalmazott 2020. január 1. hatállyal kerül áthelyezésre.

(5) A (3) bekezdés szerinti megállapodással nem érintett, e § hatálya alá tartozó igazságügyi alkalmazott szolgálati jogviszonya tekintetében nem alkalmazhatóak a szolgálati jogviszony megszűnésének az Iasz. igazságügyi szerv jogutód nélküli megszűnésével, valamint a munkaköri feladatok megszűnésével összefüggő rendelkezései.

(6) A miniszter 2019. augusztus 31. napjáig pályázatot ír ki az (1) bekezdés szerint rendszeresített fogalmazói álláshelyek harmadára. A pályázati eljárásra egyebekben az Iasz. rendelkezései az irányadóak.

9. §

(1) A 2. § (1) bekezdése szerinti határidő lejártát követő 3 napon belül az OBH elnöke, valamint a Kúria elnöke tájékoztatja a minisztert a megtett nyilatkozatok adatairól.

(2) A korábban a közigazgatási szakágban rendszeresített bírói álláshelyek számára, a korábbi ügyforgalmi adatokra, valamint a hatósági és közigazgatási perjogi szabályokra figyelemmel, a Közigazgatási Felsőbíróság megválasztott elnöke véleményének ismeretében a miniszter bíróságoként megállapítja az előzetesen rendszeresített közigazgatási bírói álláshelyek számát. Az adott közigazgatási bíróságon előzetesen rendszeresített közigazgatási bírói álláshelyek száma nem lehet kevesebb, mint a 2. § (1) bekezdés szerint nyilatkozatot tett, és a nyilatkozat alapján oda beosztandó bírák száma.

(3) A közigazgatási bíróságon előzetesen rendszeresített álláshelyek számát és az egyes közigazgatási bíróságokhoz a 3. § (2) bekezdése szerint beosztott bírák számát alapul véve, a miniszter közigazgatási bíróságoként megállapítja a betöltetlen közigazgatási bírói álláshelyek számát.

(4) A miniszter 2019. június 15-ig pályázatot ír ki a (3) bekezdés szerinti betöltetlen közigazgatási bírói álláshelyek legfeljebb felének megfelelő számú bírói álláshelyre közigazgatási bíróságoként.

(5) A pályázatokat a pályázati felhívásban foglalt határidőig, amely nem lehet későbbi, mint 2019. július 31. napja, a Közigazgatási Felsőbíróság megválasztott elnökéhez kell benyújtani.

(6) Ha az adott bírói álláshelyre kiírt pályázat eredménytelen, megismételt pályázatot kell kiírni.

(7) A pályázati eljárásra az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a közigazgatási bíróságokról szóló törvényt kell alkalmazni.

10. §

(1) A 8. § (5) bekezdése szerint benyújtott pályázatokat véleményező bizottság (a továbbiakban: véleményező bizottság) véleményezi, amelynek megbízatása 2019. december 31. napjáig tart.

(2) A véleményező bizottság elnöke a Közigazgatási Felsőbíróság megválasztott elnöke, nyolc tagjából

a) négyet a 2. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozatot tett, legalább kiválóan alkalmas minősítésű, határozatlan időre kinevezett bírák közül a miniszter sorsol ki, azzal, hogy két bíró tagjának a Kúrián szolgálatot teljesítő bírák közül kell kikerülnie,

b) nem bíró tagjaivá a kiemelkedő tudású elméleti jogászok vagy legalább tízévi, jogi területen folytatott szakmai gyakorlattal rendelkező személyek közül egyet-egyet kér fel

ba) az Országgyűlés igazságügyért felelős bizottsága,

bb) a legfőbb ügyész,

bc) a közigazgatás-szervezésért felelős miniszter,

bd) a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke.

(3) A kisorsolt bírák kötelesek a véleményező bizottság munkájában részt venni, és e feladatuk ellátása idejére őket tárgyalási kedvezményben kell részesíteni.

(4) A (2) bekezdés

a) a) pontja alapján kisorsolt személyekről a miniszter,

b) b) pontja alapján felkértek személyéről a felkérő személy, illetve szerv 2019. július 15. napjáig tájékoztatja a véleményező bizottság elnökét.

(5) A véleményező bizottság tagja nem hívható vissza, e tevékenysége körében nem utasítható.

(6) A véleményező bizottság zárt ülést tart, melyen csak a tagjai vehetnek részt. A véleményező bizottság érintett tagja a napirendi pont tárgyalásán nem vehet részt.

(7) A véleményező bizottság határozatképes, ha az elnök, valamint három-három bíró és nem bíró tag jelen van. Határozatképtelenség esetén nyolc napon belül megismételt ülést kell tartani, amely határozatképes, ha azon az elnök és legalább négy tag jelen van.

(8) A véleményező bizottság első ülését az elnöke 2019. augusztus 15-ig hívja össze.

(9) A véleményező bizottság működésére egyebekben a közigazgatási bíróságokról szóló törvénynek az Országos Közigazgatási Bírói Tanács Személyi Tanácsára vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

11. §

(1) A pályázaton az elérhető pontszám nyolcvan százalékában kizárólag a pályázó képzettségét, szakmai tudását és megszerzett tapasztalatát kell tárgyilagosan értékelni (a továbbiakban: objektív pontszám), húsz százalékában pedig a pályázónak a bírói hivatás gyakorlásához szükséges tárgyilagosan nem mérhető felkészültsége, elhivatottsága értékelhető (a továbbiakban: meghallgatás pontszáma).

(2) A véleményező bizottság a pályaalkalmassági vizsgálaton alkalmas minősítést kapott pályázót az ülésén meghallgatja. A meghallgatás előtt a Bjt.-ben meghatározott szempontok alapján, a közigazgatási bíróságokról szóló törvényben meghatározott közigazgatási tapasztalatra figyelemmel kell legkésőbb 2019. szeptember 10. napjáig megállapítani az elért objektív pontszámot, amelyet a véleményező bizottság a pályázóval a meghallgatás előtt közöl.

(3) A pályázó az objektív pontok számításának eredményét három napon belül a szolgálati bíróság előtt kifogásolhatja. A szolgálati bíróság a kifogást, annak előterjesztését követő öt napon belül elbírálja, és döntését haladéktalanul közli a pályázóval és a véleményező bizottsággal. Ha a szolgálati bíróság a kérelemnek helyt ad, az objektív pontok számításáról szóló döntést megváltoztatja. A szolgálati bíróság döntésével szemben további jogorvoslatnak nincs helye.

(4) A véleményező bizottság a pályázó meghallgatását követően az (5) bekezdés szerint megállapítja a meghallgatás pontszámát, amelyet haladéktalanul közöl a pályázóval.

(5) A véleményező bizottság tagjai a meghallgatás pontszámáról titkosan, nulla és a meghallgatáson elérhető legmagasabb pontszám közötti egész számot adva szavaznak. A meghallgatás pontszámát a szavazatok számtani közepe adja azzal, hogy annak megállapítása során a legalacsonyabb és legmagasabb szavazatot figyelmen kívül kell hagyni.

(6) A véleményező bizottság a pályázók elért pontszáma alapján megállapítja a rangsort. A rangsor alapján a miniszternek a ténylegesen elért legmagasabb pontszám nyolcvanöt százalékát elérő pályázók pályázati anyagát a pontszámok megküldésével álláshelyenként folyamatosan, legkésőbb 2019. szeptember 20. napjáig felterjeszti a miniszternek.

(7) A (6) bekezdéstől eltérően nem terjeszthető fel annak a pályázónak a pályázati anyaga, aki az elérhető pontszám ötven százalékát nem érte el.

12. §

(1) A miniszter az azonos álláshelyre pályázókat meghallgathatja.

(2) A meghallgatáson a Közigazgatási Felsőbíróság megválasztott elnöke, valamint a véleményező bizottság egy-egy, eseti jelleggel kijelölt bíró és nem bíró tagja, valamint a miniszter által felkért személyek vehetnek részt. A meghallgatás a többi pályázó számára nem nyilvános.

(3) A miniszter a pályázatokkal kapcsolatos döntéseit álláshelyenként folyamatosan, legkésőbb 2019. október 15-ig, az eredménytelenség miatt megismételt eljárásokban 2019. december 31-ig hozza meg.

13. §

(1) A miniszter az első helyre rangsorolt

- a) nem bírói jogállású személy kinevezési javaslatát a köztársasági elnöknek felterjeszti, és a köztársasági elnöki kinevezés után beosztja az elnyert közigazgatási bírói álláshelyre,
- b) bírói jogállású személy esetén dönt a bírónak az elnyert közigazgatási bírói álláshelyre való beosztásáról.

(2) Ha a miniszter a meghallgatást követően nem ért egyet a véleményező bizottság által felterjesztett rangsorral, írásbeli indokolás mellett megváltoztathatja és a megváltoztatott rangsor alapján első helyre került

- a) nem bírói jogállású személy kinevezési javaslatát – mellékelve a véleményező bizottság által megállapított rangsort és a rangsor megváltoztatásának indokait is –, a köztársasági elnöknek felterjeszti, és a köztársasági elnöki kinevezés után beosztja az elnyert közigazgatási bírói álláshelyre,
- b) bírói jogállású személy esetén dönt a bírónak az elnyert közigazgatási bírói álláshelyre való beosztásáról.

(3) A miniszter a pályázatot a véleményező bizottság indokolt kezdeményezésére eredménytelenné nyilvánítja, ha

- a) egyetlen pályázat sem érkezik vagy azokat a véleményező bizottság valamely törvényi feltétel hiánya miatt elutasította,
- b) egy pályázó sem érte el az elérhető pontszám ötven százalékát,
- c) valamennyi, a miniszternek felterjeszhető pályázó esetén a kinevezéssel a Bjt. szerinti összeférhetetlenség jönne létre.

(4) A miniszter a pályázatot indokolt döntésével eredménytelenné nyilvánítja, ha

- a) a pályázat elbírálása során az elbírálási folyamatban résztvevők olyan súlyos eljárási szabálysértést követtek el, amely nem orvosolható,
- b) a pályázat kiírását követően olyan körülmény merült fel, amelynek eredményeként az álláshelyet a törvény alapján pályázat kiírása nélkül szükséges betölteni.

(5) Ha pályázat alapján rendes bírósági bíró nyeri el a közigazgatási bírói álláshelyet, erről a miniszter haladéktalanul tájékoztatja az OBH elnökét, kúriai bíró esetén a Kúria elnökét. A miniszter a bírót az OBH elnökével, kúriai bíró esetén a Kúria elnökével folytatott egyeztetés alapján, de legkésőbb a tájékoztatást követő három hónapon belül osztja be.

(6) A miniszter a (2) és (4) bekezdése szerinti indokolást a véleményező bizottságnak az ott megjelölt intézkedésével egyidejűleg tájékoztatásul megküldi.

14. §

(1) A Közigazgatási Felsőbíróságon rendszeresített közigazgatási bírói álláshely betöltése esetén a közigazgatási bírói pályázatra vonatkozó szabályokat az e §-ban foglalt eltérésekkel kell

alkalmazni.

(2) A Közigazgatási Felsőbíróság megválasztott elnöke a 10. § (5) bekezdése szerint felterjesztett pályázathoz csatolja az azzal kapcsolatos véleményét.

(3) Ha a Közigazgatási Felsőbíróság elnökének véleménye a véleményező bizottság által felterjesztett rangsortól eltér, a miniszter a pályázókat a 11. § szerint meghallgatja, és annak eredményéhez képest a 12. § szerint jár el.

15. §

(1) A közigazgatási törvényszék elnöki tisztségére – pályázati eljárás mellőzésével, a véleményező bizottság álláspontjának kikérését követően, a jelölt meghallgatása után – a miniszter első ízben 2019. november 30. napjáig, a törvényszéki elnöki és másodelnöki pályázatok egyidejű kiírása mellett 2020. január 1-jei hatállyal a pályázatok elbírálásáig, de legfeljebb egy éves időtartamra megbízott elnököt bíz meg a közigazgatási törvényszékre beosztott, határozatlan időre kinevezett bírák közül.

(2) A közigazgatási kollégium kollégiumvezetői tisztségére – pályázati eljárás mellőzésével a Közigazgatási Felsőbíróság megválasztott elnökének javaslatára – a miniszter 2019. december 31. napjáig, egy ízben, a kollégiumvezetői pályázatok egyidejű kiírása mellett, azok elbírálásáig, de legfeljebb egy éves időtartamra megbízott kollégiumvezetőt bíz meg a közigazgatási bíróságra beosztott, határozatlan időre kinevezett bírák közül.

(3) Az 5. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel betöltetlen közigazgatási bírósági tanácselnöki pályázatokat a miniszter 2020. január 15-ig írja ki. A pályázatokat 2020. március 31-ig el kell bírálni. A Közigazgatási Felsőbíróság megválasztott elnöke 2019. december 15. napjáig a közigazgatási bíróságra beosztott, határozatlan időre kinevezett bírák közül megbízást ad az ítélező tanácsok vezetésére 2020. január 1. és 2020. március 31. közötti időtartamra.

16. §

(1) A Közigazgatási Felsőbíróság megválasztott elnöke 2019. december 31. napjáig összeállítja a közigazgatási bíróságok ideiglenes ügyelosztási rendjét, amely az ügyelosztási rend kiadásáig, de legfeljebb 2020. március 31. napjáig alkalmazható.

(2) A törvényes bíróhoz való jog érvényesítése érdekében az ideiglenes ügyelosztási rend alapján kijelölt közigazgatási bírótól az ügyelosztási rendre tekintettel ügyet elvonni nem lehet.

17. §

(1) A közigazgatási bíróság elnöke 2020. január 15-ig harminc napon belüli időpontra összehívja a közigazgatási bíróság összbírói értekezletét, amely az első ülésén megválasztja a közigazgatási bírói tanács tagjait és az Országos Közigazgatási Bírói Tanácsba (a továbbiakban: OKBT) delegált tagokat.

(2) A közigazgatási törvényszék elnöke haladéktalanul tájékoztatja a Közigazgatási Felsőbíróság elnökét az OKBT-be delegált tagok megválasztásáról.

(3) Az OKBT alakuló ülését a Közigazgatási Felsőbíróság elnöke 2020. március 15-ig hívja össze.

18. §

(1) Az a bíró, aki nem tett a 2. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozatot, a 2019. november 30. napját követően induló közigazgatási jogvita elbírálásában nem vehet részt, ide nem értve azokat az ügyeket, amelyben törvény a döntésre 15 napos, vagy annál rövidebb határidőt állapít meg. Erre figyelemmel szükség esetén az ügyelosztási rendet módosítani kell.

(2) Közigazgatási perben 2019. december 15. napját követő időpontra tárgyalási határnap nem tűzhető. A közigazgatási perben meghozott ügydöntő határozatokat 2019. december 31. napjáig írásba kell foglalni, és intézkedni kell azok közzéteiréséről.

(3) A közigazgatási és munkaügyi bíróságok bírái, valamint a Fővárosi Törvényszék és a Kúria közigazgatási és munkaügyi kollégiumának tagjai 2019. december 15-ig felterjesztik a törvényszék, illetve a Kúria elnökének a még el nem bírált perek iratanyagát.

(4) A törvényszék, illetve a Kúria elnöke 2020. január 1-jét követően haladéktalanul, de legkésőbb 2020. január 15-ig megküldi a (2) bekezdés szerinti ügyeket a hatáskörrel rendelkező, illetékes bíróságnak.

(5) A törvényes bíróhoz való jog elvére figyelemmel, a (3) bekezdés szerinti ügyben az a bíró jár el, aki az ügy elbírálását 2020. január 1-jét megelőzően megkezdte, feltéve, hogy a hatáskörrel rendelkező, illetékes bírósághoz osztották be.

(6) Azokban a 2019. december 20. után indult közigazgatási perekben, amelyek elintézésére törvény 8 napos vagy annál rövidebb határidőt állapít meg, az ügyintézési határidő a megküldés időtartamával, de legfeljebb 8 nappal meghosszabbodik.

19. §

(1) A 2020. január 1-jét megelőzően hozott, közigazgatási tárgyú jogegységi határozatokat az eltérő iránymutatást tartalmazó, a közigazgatási bíróságról szóló törvény szerint elfogadott jogegységi határozat meghozataláig kell alkalmazni. A folyamatban lévő közigazgatási tárgyú jogegységi eljárások 2019. december 31. napján e törvény erejénél fogva megszűnnek.

(2) 2020. január 1-jét követően közigazgatási elvi bírósági határozat és elvi bírósági döntés nem tehető közzé, és a korábban közzétettek nem alkalmazhatóak.

20. §

(1) A közigazgatási és munkaügyi bíróságok 2019. december 31-én megszűnnek.

(2) Munkaügyi perekben 2020. január 1-jétől első fokon a törvényszék mint munkaügyi bíróság jár el.

(3) A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok 2019. december 31-én megszűnnek. 2020. január 1. napjától külön törvényben meghatározott számban és illetékességi területtel munkaügyi regionális kollégium működik, amely a Bszi.-ben meghatározott feladatokat lát el. A Kúrián és a Fővárosi Törvényszéken működő közigazgatási és munkaügyi kollégium elnevezése 2020. január 1. napjától munkaügyi kollégiumra változik.

21. §

Az 1. § (4) bekezdésében foglalt személyi és tárgyi feltételek fedezetének biztosításáról a Kormány és az OBH együttesen gondoskodik.

22. §

(1) A 2020. évi központi költségvetésről szóló törvényben a közigazgatási bíróságok költségvetését önálló fejezetként kell tervezni.

(2) A 2020. évi központi költségvetés közigazgatási bíróságok fejezetére a Közigazgatási Felsőbíróság megválasztott elnöke tesz javaslatot a miniszternek. A 2020. évi központi költségvetés közigazgatási bíróságok fejezetének előkészítése során egyebekben a közigazgatási bíróságokról szóló törvénynek a miniszter és a Közigazgatási Felsőbíróság elnökének feladataira vonatkozó rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

(3) A 2020. évi központi költségvetés tervezése során a rendes bíróságok költségvetését megállapító fejezetben a közigazgatási bíróságok felállításával összefüggő módosításokat érvényesíteni kell.

23. §

Az OBH elnöke és a miniszter 2019. június 30. napjáig megállapodnak a közigazgatási bíróságok működéséhez szükséges

- a) vagyoni értékű jogok, és szellemi termékek, a közigazgatási törvényszékek elhelyezésére szolgáló ingatlanok, egyéb tárgyi eszközök körének megállapításáról, és átadásáról,
- b) informatikai rendszerek interoperabilitásának biztosításához szükséges feltételekről, valamint
- c) az igazságügyi alkalmazottak e törvény szerinti végleges áthelyezésének elveiről.

24. §

A Közigazgatási Felsőbíróság megválasztott elnöke 2019. június 15. napjáig javaslatot tesz a miniszternek a közigazgatási bíróságok ügyviteli szabályainak megállapítására.

2. A közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépése

25. §

A közigazgatási bíróságokról szóló 2018. évi ... törvény 2020. január 1. napján lép hatályba.

3. Záró rendelkezések

26. §

Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg a 2. § (1) bekezdése, 6. § (1) bekezdése és 7. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozat formai és tartalmi követelményeit.

27. §

Ez a törvény 2019. február 1. napján lép hatályba.

28. §

E törvény 1-5. §-ai, 15. §-a, 17. §-a, 19-20. §-ai az Alaptörvény 25. cikk (6) és (8) bekezdése alapján sarkalatosnak minősülnek.

Általános indokolás

A közigazgatási bíróságokról szóló törvény megújítja a bírósági szervezeti rendszert a közigazgatási jogviták elbírálása vonatkozásában. Garanciális szempontból meghatározó jelentősége van a törvény hatálybalépéséhez kapcsolódó átmeneti rendelkezéseket tartalmazó, jelen törvényjavaslatnak (a továbbiakban: Javaslat).

A Javaslat a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépésének napjaként 2020. január 1-jét jelöli meg.

Figyelemmel kell lenni arra, hogy a létrejövő új közigazgatási bíróságok nem jogutódlással jönnek létre, viszont a jelenleg közigazgatási ügyekben eljáró bíróságokkal egyfajta tevékenység-azonosság áll fenn, illetve biztosítani szükséges a rendes bírósági szervezetben felhalmozódott tapasztalat és tudás átvitelét az új bírósági szervezetbe is, és mindemellett garantálni kell az átmeneti időszakban is a közigazgatási bíráskodási tevékenység folyamatos ellátását.

Ezért teremti meg a szabályozás annak lehetőségét, hogy a közigazgatási és munkaügyi bíróság azon bírái, valamint a Fővárosi Törvényszéki Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégiumnak és a Kúria Közigazgatási és Munkaügyi Kollégiumának azon tagjai, akik a Javaslatban meghatározott jogvesztő határidőn belül kérik, a törvény erejénél fogva átvételre kerüljenek a közigazgatási törvényszékekhez, illetve a Közigazgatási Felsőbírósághoz. Szintén garanciális jelleggel biztosítja a szabályozás a rendes bírósági szervezetben vezetői megbízással rendelkező bírák számára, hogy új vezetői kinevezésükig, illetve az eredeti megbízással lejártáig azonos illetmény mellett folytathassák munkájukat. A tanácselnökök az új szervezetben is megőrzik vezetői megbízásukat.

Az új szervezet működőképessége új bírák kiválasztását is szükségessé teszi, amihez olyan rendszert tartalmaz a Javaslat, amely alkalmas a bírói testületek szerepének érvényre juttatására az átmenet fázisában is. Az újonnan létrejövő bíróságok felállítása kapcsán a folyamatban lévő ügyek átadásának és a bírói önkormányzati szervek felállításának ütemezése mellett a Közigazgatási Felsőbíróság elnökének megválasztása különösen fontos; számos gyakorlati, szervezési és bírósági öngazgatással összefüggő feladat ellátásában vállalhat szerepet, így biztosítva az átmeneti időszakban a közigazgatási bírósági szervezet érdekeinek hatékony érvényesülését. Ezért a Javaslat rendelkezik a Közigazgatási Felsőbíróság első elnöke megválasztásának eljárási határidejéről, és a megválasztott elnök jogállásának egyes sajátos szabályairól.

A Javaslatban foglalt szabályozás megfelelően szavatolja a közigazgatási bírósági szervezet felállításának zökkenőmentességét, a bíróságok működőképességét a szervezeti és jogállási garanciák biztosítása mellett.

Részletes indokolás

1. §

A Közigazgatási Felsőbíróság elnökének megválasztása különösen fontos mozzanat a közigazgatási bíróságok felállításának folyamatában. A Javaslat a megválasztott elnöknek kulcsszerepet szán abban, hogy a közigazgatási bíróságok 2020. január 1-jén működésre kész állapotba kerüljenek. Ehhez számos gyakorlati, szervezési és bírósági öngazgatással összefüggő feladat elvégzése szükséges. Különösen fontos e feladatkör, mivel nem átalakulásról és általános jogutódlás van szó a közigazgatási bíróság felállításakor, hanem új bírósági szervezet létrehozásáról, amely a feladatokat és hatásköröket „veszi át”. Ezért a Javaslat rendelkezik a Közigazgatási Felsőbíróság első elnöke megválasztásának pontos eljárási határidejéről, és a megválasztott elnök jogállásának – átmeneti feladatköréhez igazított – egyes sajátos szabályairól. Ennek egyik lényeges eleme a megválasztott elnök feladatainak ellátását segítő titkárság. A másik fontos elem a megválasztott elnök mentesítésének lehetősége az ítélező tevékenységtől a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatályba lépéséig, így tevékenysége a közigazgatási bíróságok felállításának előkészítéséhez fűződő feladatokra koncentrálódhat. Ezt a jogállási sajátosságot fejezi ki egyebekben a megválasztott elnök megjelölés is, ami azt is magában foglalja, hogy a tényleges elnöki megbízatása kezdeti időpontja 2020. január 1. napja, amikor a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatályba lép és a közigazgatási bíróságok megkezdik a működésüket. Értelemszerűen ezen időponttól kell számítani a Közigazgatási Felsőbíróság elnökének megbízatási idejét is, hiszen ezen időponttól látja el a tényleges elnöki feladatokat.

2. §

A bírói függetlenség jogállami elvének hangsúlyosan kell érvényesülnie a bírák kiválasztására és elmozdítására vonatkozó jogi szabályozásban. A közigazgatási bírák kiválasztásának átmeneti eljárási rendjét a törvény e követelménynek megfelelően alakítja ki. A törvény e szakaszában meghatározza azoknak az objektív jogi és alkotmányos biztosítékoknak a rendszerét, amelyet a Velencei Bizottság megkövetel a bírák kiválasztása, kinevezése, előmenetele és elmozdítása vonatkozásában. [Lásd például CDL-AD(2010)004-e Report on the Independence of the Judicial System Part I: The Independence of Judges adopted by the Venice Commission at its 82nd Plenary Session (Venice, 12-13 March 2010), 6-9. o.]

Egyfelől az alkotmányossági követelményekből és a bírói jogállás egységességéből fakadóan, másfelől a felállítandó közigazgatási bíróságok, és a jelenleg a közigazgatási ügyekben eljáró rendes bíróságok közötti tevékenységazonosság miatt a Javaslat biztosítja, hogy a jelenleg közigazgatási ügyekben eljáró bíróságok bírái, ha azt kérik, pályázat nélkül, a törvény erejénél fogva átkerülhessenek a megalakuló új közigazgatási bíróságra. Az alkotmányjogi követelmények mellett az ésszerűség is ezt kívánja meg, hogy a közigazgatási bíróságok felkészült bírói karral kezdhessék meg a működésüket. Emellett e nyilatkozatok alapján lehet megállapítani, hogy hány közigazgatási bírói pályázat kiírása szükséges a kellő bírói létszám

feltöltéséhez.

Természetesen e nyilatkozat megtétele, vagy annak elmulasztása nem akadályozza annak, hogy a bíró bármely – akár rendes bírósági, akár közigazgatási bírósági – bírói álláshelyre pályázatot nyújtson be.

3. §

A törvény e szakasza rendezi egyrészt a sajátos jogállású, másrészt a sajátos helyzetű – jelenleg ítélkező tevékenységet nem végző – bírák nyilatkozattételi jogát. Így azt a helyzetet is szabályozza, hogy a Kúria és az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) elnöke e megbízatásuk megszűnését követően hogyan kerülhetnek át a közigazgatási bírósági szervezetbe. A Javaslat ehhez hasonlóan megállapítja az OBH-ba, az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba, illetve a Kúriára beosztott, továbbá a Javaslat hatályba lépésekor fizetés nélküli szabadságon lévő nyilatkozni jogosult bírókra vonatkozó szabályokat.

4. §

E szakaszba foglalt szabályok az alkotmányos követelményeknek (és a Velencei Bizottság véleményeinek) megfelelően rendezi azoknak a bíráknak a helyzetét, akik a jogvesztő határidőn belül nem tesznek nyilatkozatot, tehát továbbra is a rendes bíróságon kívánják a bírói hivatásukat gyakorolni. E személyek bírói státusza megmarad a bírósági szervezetrendszeren belül azonos szinten a megfelelő munkaügyi kollégium tagjaként. A rendes bíróságon belüli további pályájuk egyéb változásaira értelemszerűen a bírák jogállásáról szóló törvény (a továbbiakban: Bjt.) és a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény (a továbbiakban: Bszi.) szabályrendszere vonatkozik.

A Javaslat rendelkezik továbbá az átmeneti időszakban azon álláshelyekre az OBH elnöke általi pályázatok kiírásának tilalmáról, amelyek esetében új nyilatkozattételi jogosultság keletkezne. Erre egyrészt az átmenet amúgy is sokrétű helyzetének egyszerűsítése érdekében van szükség, másrészt abból az okból is, hogy a jogvesztő nyilatkozattételi határidő lejárta után kinevezett bírák esetében kizárt lenne a közigazgatási bíróságokra való átkerülés, így a választási lehetőségtől meg lennének fosztva az új kinevezettek.

5. §

A Javaslat a közigazgatási ügyekben ítélkező bírák átvételét a 2. § szerint biztosítja, ugyanakkor ez nem vonatkozik a vezető megbízatásokra (a tanácselnöki megbízatás kivételével). Az új közigazgatási bíróságok szervezetrendszerének a rendes bíróságoktól való eltérése miatt a vezetői megbízatások maradéktalan megőrzése nem járható út. Ugyanakkor a Javaslat olyan helyzetet alakít ki a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatályba lépését megelőzően bírósági vezetői pozíciót betöltő érintett bírák számára, hogy ne kerüljenek hátrányos helyzetbe az új közigazgatási bírósági szervezet felállításával. Tekintetbe véve a Velencei Bizottság igazságszolgáltatási ügyekben kialakított állandó gyakorlatát (a bírák javadalmazását érintően is), a bírósági vezető, akár a közigazgatási bírósági szervezetben, akár a rendes bírósági

szervezetben folytatja bírói pályafutását, megtartja korábbi bírósági vezetői javadalmazását az eredeti megbízása lejártának időpontjáig, hacsak nem nevezik ki időközben újra bírósági vezetőnek, aminek lehetősége természetesen adott. [CDL-AD(2010)004-e Report on the Independence of the Judicial System Part I: The Independence of Judges adopted by the Venice Commission at its 82nd Plenary Session (Venice, 12-13 March 2010), 10. o.].

A tanácsok ítélkező tevékenységét (szakmai munkáját) szervező tanácselnökök esetében a Javaslat azt a megoldást követi, hogy őket pályázat nélkül tanácselnöknek kell kinevezni, függetlenül attól, hogy nyilatkozatuk alapján a közigazgatási bírósági szervezetben vagy a rendes bírósági szervezetben folytatják bírói munkájukat. A szabályozás ilyen tartalma tekintettel van a tanácselnökök megbízatásának határozatlan idejére, és tevékenységüknek alapvetően az ítélkezéshez kötődő jellegére, továbbá arra, hogy a tanácselnökök számának nem kell megfelelnie az ítélkező tanácsok számának a fennálló gyakorlat szerint.

A Javaslat a bírósági vezetői álláshelyek esetében is pályázatkírási tilalmat ír elő, és a vezetői feladatok ellátására való megbízás adását is csak 2019. december 31-ig teszi lehetővé, összhangban azzal, hogy a 15. § 2020. január 1-jétől legfeljebb egy évig tartó, megbízott vezetői kinevezést ír elő pályázat alapján.

6-7. §

A Javaslat bírákéhoz hasonlóan rendezi az érintett, nyilatkozni jogosult bírósági titkárok és fogalmazók helyzetét, akik szintén egy ésszerű, jogvesztő határidőn belül tehetnek nyilatkozatot arról, hogy kérik-e áthelyezésüket a közigazgatási bíróságra. Figyelemmel a bírósági fogalmazói és titkári pozícióknak a bírói életpályamodellben betöltött fontos szerepére, a Javaslat biztosítja a bírák alkotmányos helyzetéhez igazított megoldást a bírósági fogalmazók és titkárok számára is. Természetesen a nyilatkozat megtétele, vagy annak elmulasztása nem akadályozza annak, hogy a titkár bármely – akár rendes bírósági, akár közigazgatási bírósági – bírói, illetve titkári álláshelyre pályázatot nyújtson be.

8. §

A Javaslat meghatározza azt a folyamatot, amelynek eredményeként megállapítható, mely igazságügyi alkalmazotti álláshelyekre lesz szükség pályázat kiírására a közigazgatási bíróságokon. A miniszternek fel kell mérnie, hogy az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Iasz.) szerinti egyes kategóriákban mekkora létszámú igazságügyi alkalmazott munkájára lesz szükség az újonnan felállított közigazgatási bíróságokon. Ezekre az álláshelyekre nézve – kivéve a bírósági fogalmazói és bírósági titkári álláshelyeket, amelyekre külön szabályok vonatkoznak – felhívást tesz közzé, azzal, hogy előnyben kell részesíteni a felhívás közzététele időpontjában közigazgatási és munkaügyi bíróságon szolgálati jogviszonyban álló igazságügyi alkalmazottakat. E személyi kör esetében a bírákra vonatkozó szigorú garanciákhoz hasonló elveknek nem kell érvényesülniük, ugyanakkor mindkét bírósági szervezet, illetve az igazságügyi alkalmazottak érdeke is, hogy méltányos módon történjen meg a jogviszonyok

újrarendezése. Ezért a közigazgatási bíróságokra átveendő alkalmazotti állomány tekintetében a Javaslat háromoldalú megállapodást ír elő. További, az igazságügyi alkalmazotti kart védő garancia, hogy a megállapodással nem érintett igazságügyi alkalmazott szolgálati jogviszonya tekintetében nem alkalmazhatóak a szolgálati jogviszony megszűnésének az Iasz. igazságügyi szerv jogutód nélküli megszűnésével, valamint a munkaköri feladatok megszűnésével összefüggő rendelkezései.

A közigazgatási bírósági fogalmazói álláshelyek fokozatosan kerülnek feltöltésre, a rendszeresített fogalmazói álláshelyek egyharmadára 2019. július 31-ig ír ki pályázatot a miniszter, a pályázati eljárásra az Iasz. szabályai vonatkoznak.

9. §

A miniszter – Közigazgatási Felsőbíróság elnökének véleményének ismeretében – a becsülhető ügyteherre figyelemmel bíróságokként megállapítja az előzetesen rendszeresített bírói álláshelyek számát. Az itt rögzített szabályok alapján az OBH elnöke és a Kúria elnöke megküldi az átvételüket kérő bírák számát, és így a betöltöttnek minősülő álláshelyek alapján megállapítható a betöltetlen álláshelyek köre. A miniszter a betöltetlen álláshelyek felére ír ki pályázatot 2019. június 15-ig (a betöltetlen álláshelyek másik felére 2020-ban kerül sor a pályázat kiírására). Ennek megfelelően 2019. közepén a miniszter kiírja az első pályázatokat az új bírói álláshelyekre, ugyanis a tervezett bírósági szervezeti és közigazgatási eljárásjogi változtatások miatt csak az átvett bírókkal a szervezet működőképessége nem biztosítható, ezért a teljes körű működőképesség biztosítása érdekében, a megnövekedett ügyteher ellátása miatt még a közigazgatási bírósági szervezet felállítása előtt szükséges további új bírók kinevezése.

Ugyanakkor a Javaslat csak a betöltetlen álláshelyek felére rendeli el a pályázat kiírását. Abból a megfontolásból rendelkezik így, hogy ez egyfelől a működőképes kezdő közigazgatási bírói létszámot biztosíthatja. Másfelől azonban nem teszi lehetővé, hogy az átmeneti kiválasztási rendszerben dőljön el minden közigazgatási bírói álláshely sorsa. A fennmaradó álláshelyek tekintetében már a 2020. január 1-je után felálló közigazgatási bíróságok és bírói testületek közreműködésével kerül sor az új közigazgatási bírák kinevezésére.

10. §

Az Alkotmánybíróság az igazságügyi igazgatásban érvényesült korábbi alkotmányos környezetre vonatkozóan tett megállapítása szerint a bírák és bírósági vezetők kinevezésénél alkotmányos követelmény az, hogy a más hatalmi ághoz tartozó kinevező – vagy a kinevezést tartalmilag meghatározó előterjesztő – politikai meghatározottságának hatását, vagy a bírói hatalmi ág érdemi közrehatása, vagy más, a bírói hatalmi ágon kívüli ellensúly semlegesítse. A bírói függetlenség biztosításának megfelelő eszköze lehet, ha a bírák kinevezése és előmenetele vonatkozásában a független bírósági tanácsoknak is szerep jut.

Ezzel összhangban a Velencei Bizottság szerint is kifejezett alkotmányos és jogi biztosítékokra van szükség a bírák kinevezésével kapcsolatos politikai visszaélések elkerülése érdekében.

Hangsúlyozta e testület azt is, hogy a kiválasztás, kinevezés, előmenetel rendszerének objektív kritériumokon kell nyugodnia, hogy biztosítsa az érdemek szerinti kiválasztás és előmenetel lehetőségét. [CDL-AD(2007)028-e Judicial Appointments - Report adopted by the Venice Commission at its 70th Plenary Session (Venice, 16-17 March 2007) és CDL-AD(2010)004-e Report on the Independence of the Judicial System Part I: The Independence of Judges adopted by the Venice Commission at its 82nd Plenary Session (Venice, 12-13 March 2010), 6-8. o.]

Ezeknek a követelményeknek az átmeneti időszakban benyújtott közigazgatási bírói pályázatok esetében is érvényesülnie kell. Az átmeneti időben, a közigazgatási bírósági szervezet tényleges felállítását megelőzően, a pályázatot egy erre a célra felállított eseti bizottság (ún. „véleményező bizottság”) bírálja el, mivel a közigazgatási bíróságok és azok bírói testületei még értelemszerűen nem jöhettek létre. A véleményező bizottság összetétele a közigazgatási bíróságokról szóló törvényben szabályozott Országos Közigazgatási Bírói Tanács (a továbbiakban: OKBT) Személyi Tanácsának összetételéhez hasonlóan úgy alakul, hogy a bírói többség mellett az igazságszolgáltatási tevékenységben érdekelt más szereplők is részt vesznek a munkában. Ez a véleményező bizottság állítja fel a pályázati sorrendet, és terjeszti azt a miniszter elé. Szintén ez a bizottság véleményezi az ideiglenes vezetői megbízásokat a miniszter számára. Ez megfelel a Velencei Bizottság azon álláspontjának, amely a független kiválasztó és jelölő bizottságok közreműködését a bírói pályázatokban pozitívan értékeli a bírói függetlenség biztosítása tekintetében. Ez a vélemény a Velencei Bizottság ország-specifikus jelentéseiben is megjelenik [pl. OPINION ON THE CONSTITUTION OF FINLAND adopted by the Venice Commission at its 74th plenary session (Venice, 14-15 March 2008) 23. o. és OPINION ON THE DRAFT NEW CONSTITUTION OF ICELAND Adopted by the Venice Commission at its 94th Plenary Session (Venice, 8-9 March 2013) 24. o.].

A véleményező bizottság összetételére vonatkozó rendelkezések biztosítják a közigazgatási bírák – az új közigazgatási bíróságra átvételét kérő, kiváló minőségű, határozatlan időre kinevezett bírák közül a miniszter által sorsolt tagok (akik közül kettő kúriai bíró) és a Közigazgatási Felsőbíróság elnöke–, valamint a bírói hatalmi ágon kívüli ellensúlyt képviselő delegált tagok részvételét. Az OKBT-re irányadó garanciák megfelelő átvételével a Javaslat kimondja, hogy a véleményező bizottság tagjai nem utasíthatók és nem hívhatók vissza. A szabályok rendezik az összeférhetetlenség esetét, és biztosítják a bizottság működőképességét és egyéb működési szabályait az OKBT Személyi Tanácsára meghatározott rendelkezések átvételével. A bizottság összehívásának végső határidejét is előírja e szakasz annak érdekében, hogy megfelelő ütemezéssel történhessen meg az új bírák kiválasztása és kinevezése.

11. §

A véleményező bizottság eljárására és mérlegelési szempontrendszerére vonatkozó szabályok a közigazgatási bíróságokról szóló törvényben szabályozott OKBT Személyi Tanácsának eljárásával érdemben azonosak, figyelemmel a szabályozás azonos céljára: a bírói függetlenség elvét legmesszebb menőig tiszteletben tartó pályázati rendszer kialakítására.

A pályázók közötti rangsor az objektív tényeken és a véleményező bizottság általi meghallgatás eredményén alapul. A rangsort a véleményező bizottság állapítja meg. Így a véleményező bizottság a legalkalmasabbnak tekintett pályázók körét határozza meg, amely kör egyben a minisztert is köti. A pontozási rendszer a Bjt.-ben meghatározott szempontokon és a közigazgatási bíróságokról szóló törvényben meghatározott közigazgatási tapasztalatokon alapul. Az objektív tényeken és a bizottsági meghallgatáson alapuló pontszámítás eredményét a pályázó három napon belül a szolgálati bíróságon támadhatja meg, biztosítva a jogorvoslati jogot.

A Javaslat tartalmazza a rangsor összeállításának alapvető garanciális szabályait. A véleményező bizottság folyamatosan egy meghatározott végső határidőig bezárólag terjeszti fel a legjobb pályázók pályázati anyagát a miniszternek. Az objektív tényeken és a bírói többségű véleményező bizottság meghallgatásán alapuló rendszer kielégíti az alkotmányossági követelményeket és a Velencei Bizottság ajánlásait.

12-14. §

A Javaslat biztosítja, hogy a miniszter bármely álláshely esetében az arra pályázókat meghallgassa, a véleményező bizottság két kijelölt tagja, valamint a miniszter által felkért személyek részvételével, a meghallgatás átláthatósága érdekében, ugyanakkor az eljárás tisztességes jellege érdekében a többi érdekelt pályázó részvételét nem teszi lehetővé. Ez a lehetőség biztosítja, hogy ha a miniszternek kétsége alakul ki a véleményező bizottság által megállapított alkalmassági sorrend (rangsor) tekintetében, meghallgatás útján nyerhessen a pályázókról több információt.

Ha a miniszter – akár a felterjesztés alapján, akár a meghallgatás alapján – egyetért a felterjesztés szerinti javaslattal, az annak megfelelő kinevezési előterjesztést teszi meg a köztársasági elnökhöz, illetve bírói jogállású pályázó esetén beosztja a pályázat szerinti álláshelyre. Ha azonban a meghallgatás alapján a miniszter meggyőződött arról, hogy a felterjesztés szerinti sorrenddel továbbra sem ért egyet, a köztársasági elnökhöz tett felterjesztésben az általa legjobbnak tartott pályázót jelölheti meg, ugyanakkor tájékoztatást kell adnia a sorrend megváltoztatásának indokairól is mind a kinevezőnek, mind a véleményező bizottságnak.

A Javaslat meghatározza a pályázat érvénytelenné, illetve eredménytelenné nyilvánításának releváns okait, feltételeit, amelyek hiányában vagy beálltával a pályázat alapján nem tehető kinevezési előterjesztés.

Ugyanezek a szabályok érvényesülnek a Közigazgatási Felsőbíróságon rendszeresített álláshely esetében azzal, hogy a véleményező bizottság által felterjesztett pályázathoz a Közigazgatási Felsőbíróság megválasztott elnöke is csatolja véleményét. Ha ez a vélemény a véleményező bizottság által felterjesztett rangsortól eltér, a miniszternek a pályázókat meg kell hallgatnia, azonban egyebekben az ismertetett eljárásban jár el.

15. §

A Javaslát meghatározza a közigazgatási bírósági vezetők megfelelő ütemezéssel történő kiválasztásának és megbízásának átmeneti időre szóló szabályait. Ennek megfelelően határozott, legfeljebb egy éves időre nevezi ki a miniszter – pályázat nélkül, de garanciális szabályokkal övezett eljárásban, így a véleményező bizottság álláspontját is kikérve, a pályázatok kiírása mellett, azok elbírálásáig – a közigazgatási törvényszékek megbízott elnökeit a közigazgatási törvényszékre beosztott, határozatlan időre kinevezett bírák közül. A közigazgatási kollégium megbízott vezetőit hasonló eljárásban – de a Közigazgatási Felsőbíróság megválasztott elnökének javaslatára – nevezi ki a miniszter az egyidejűleg kiírt pályázatok elbírálásáig, de legfeljebb egy év határozott időre. A Javaslát az ítélkező tanácsok tanácselnökeinek rövid átmeneti időre történő megbízását követően előírja a tanácselnöki pályázatok kiírását.

Az ismertetett átmeneti szabályok a közigazgatási bírósági szervezet felállításához, működésének megkezdéséhez elengedhetetlenül szükségesek. Ezen átmeneti szabályok tekintetében is érvényesülnek ugyanakkor azok a garanciális szabályok, amelyeket az alkotmányossági követelmények és a nemzetközi szervezetek, így a Velencei Bizottság véleményei is szükségesnek tartanak a független bírói ítélkezés feltételeinek biztosításához. Így az alkotmányos és jogi garanciák is kialakításra kerülnek, mindenek előtt az, hogy az átmeneti megbízások határozott csak rövid átmeneti időre szólnak, ezt követően érvényesülnek a közigazgatási bíróságokról szóló törvényben részletesen kidolgozott garanciális szabályok.

16. §

Határozott rövid átmeneti időre történik meg a Közigazgatási Felsőbíróság elnöke által összeállított ideiglenes ügyelosztási rend kiadása is. A (2) bekezdés biztosítja a törvényes bíróhoz való jog teljes érvényesülését erre az esetre nézve is, így tiltja az ügyelosztási rendre tekintettel történő ügyelvonást, követve a közigazgatási bíróságokról szóló törvényt, amely megállapítja az objektív tényeken alapuló ügyelosztási rend követelményeit.

17. §

Rövid határidők tűzésével írja elő a Javaslát a bírói testületek (bírói tanácsok) összehívását, illetve megválasztását annak érdekében, hogy a bírói testületek az új bírósági szervezet működésének megkezdésével együtt a lehető legrövidebb ésszerű határidőn belül felállhassanak és megkezdhessék működésüket, aminek különösen a még be nem töltött bírói álláshelyek mielőbbi betöltése szempontjából van nagy jelentősége. Feladat- és hatásköreik – ahogy ezt a Velencei Bizottság is kiemelte véleményeiben – gyakorlása ugyanis a bírói függetlenség biztosításának kiemelkedően fontos elemei.

18. §

A Javaslát előírja, hogy az a bíró, aki nem tett nyilatkozatot (azaz nem kívánja beosztását az új közigazgatási bírósági szervezetbe) 2019. november 30. napját követően már nem ítélkezhet közigazgatási jogvitában, kivéve azokat az ügyeket, amelyben törvény 15 napos vagy annál

rövidebb határidőt ír elő. Ezzel párhuzamosan azt is kimondja, hogy a közigazgatási bíróságokra átkerülő folyamatban lévő ügyeket – a törvényes bíróhoz való jog érvényesítése érdekében – ugyanazon bíróra kell szignálni, aki azt elkezdte, feltéve, hogy a hatáskörrel rendelkező, illetékes közigazgatási bíróságra osztották be. E két rendelkezés együtt biztosítja, hogy az említett alkotmányos jog érvényesüljön, és a lehető legkevesebb esetben kerüljön sor az ügyek kényszerű újraszignálására.

A Javaslat a folyamatban lévő ügyek tekintetében meghatározza a közigazgatási és munkaügyi bíróságokon elkezdett átadásának folyamatát az új bírósági szervezet működésének zökkenőmentes megkezdése, továbbá az igazságszolgáltatás alkotmányos alapelveinek biztosítása érdekében. E folyamatra pontosan meghatározott megfelelő határidőkön belül kell sort keríteni.

Az átmenet végső rövid időszakában (2019. december 20. és 2020. január 1. közötti időszak) ex lege az áttétel időtartamával, de legfeljebb 8 nappal meghosszabbodnak egyszeri alkalommal a 8 napos vagy annál rövidebb elintézési határidők az érintett közigazgatási perekben. Ezt annak érdekében kellett előírni, hogy e rövid határidejű közigazgatási peres eljárásokban az átmenet az új közigazgatási bírósági szervezet működésének megkezdésébe ne eredményezze a törvény által az eljárások jellegére tekintettel előírt határidők túllépését.

19. §

A jogbiztonság elvének megfelelően rendezi a Javaslat a korábban a Kúria jogegységi tanácsa által hozott közigazgatási tárgyú jogegységi határozatok, illetve a folyamatban lévő közigazgatási tárgyú jogegységi eljárások sorsát. Ugyancsak rendelkezik arról, hogy 2020. január 1-től közigazgatási elvi bírósági határozat és elvi bírósági döntés nem tehető közzé és a korábban közzétettek nem alkalmazhatók, tekintettel arra, hogy a közigazgatási bíróságokról szóló törvény ilyen eszközöket nem ismer.

20. §

A Javaslat rendelkezik – a közigazgatási bíróságok létrejöttével párhuzamosan – a jelenlegi közigazgatási és munkaügyi bíróságok megszűnéséről, és arról, hogy a munkaügyi perekben első fokon a törvényszék mint munkaügyi bíróság fog a jövőben eljárni. A közigazgatási és munkaügyi kollégiumok szintén megszűnnek, külön törvény szerint állnak fel az új munkaügyi regionális kollégiumok. A Kúrián és a Fővárosi Törvényszéken pedig a közigazgatási és munkaügyi kollégium elnevezése munkaügyi kollégiumra változik. E kollégiumok a Bszi.-ben meghatározandó munkajogi szakmai feladatokat látják el a jövőben. A munkaügyi perek fórumrendszerére vonatkozó további szabályokat külön törvény fogja megállapítani.

21-22. §

A Javaslat rendezi az átmeneti időszak költségvetési összefüggéseit, részint a Közigazgatási Felsőbíróság megválasztott elnöke és titkársága tekintetében, részint előírja – a közigazgatási bíróságokról szóló törvénnyel összhangban –, hogy a 2020. évi központi költségvetésben a

közigazgatási bíróságok költségvetését önálló fejezetként kell tervezni, és meghatározza ennek átmeneti eljárási, előkészítési szabályait.

A Velencei Bizottság által 2016-ban kiadott „Rule of Law Checklist” [Rule of Law Checklist, adopted by the Venice Commission at its 106th Plenary Session (Venice, 11-12 March 2016) CDL-AD(2016)007-e, 20-22. o.] a bíróságok függetlensége és pártatlansága témakörében különös hangsúllyal tartja vizsgálandónak a bíróságok költségvetési függetlenségét elsősorban a végrehajtó hatalom általi egyoldalú forráscsökkentés tekintetében. Konkrétabb szinten különösképpen jelentősnek értékeli, hogy van-e külön fejezet a költségvetésben a bíróságokkal kapcsolatban, kizárva a végrehajtó hatalom által történő egyoldalú csökkentés lehetőségét. A Javaslat a közigazgatási bíróságokról szóló törvényben megállapított költségvetési garanciák megfelelő alkalmazásáról is rendelkezik, figyelembe véve az átmeneti időszak sajátos szervezeti helyzetét is.

A Javaslat költségvetési kérdésekkel kapcsolatos átmeneti szabályai a Velencei Bizottság említett elvárásainak mindenben megfelel.

23. §

Az átmenet különösen fontos kérdése a közigazgatási bíróságok működésének megkezdéséhez szükséges tárgyi feltételek biztosítása. A Javaslat e körben kötelezi a minisztert és az OBH elnökét, hogy megállapodásban rendezzék a közigazgatási bíróságokhoz átkerülő vagyont (ingatlanok, egyéb tárgyi eszközök és vagyoni jogok) kérdéseit, egyfelől, mert ezek részletes törvényi szabályozást nem igénylő kérdések, másfelől pedig azért, mert ezek törvényi szintű felleltározása nem lehetséges.

24. §

A Közigazgatási Felsőbíróság megválasztott elnökének feladata, hogy meghatározott határidőn belül javaslatot tegyen az ügyviteli szabályokra, amelyek a közigazgatási bíróságokon szükséges igazságügyi adminisztrációra vonatkozó szabályokat állapítják meg. A miniszter a javaslatot alapul véve adja ki az ügyviteli szabályokat megállapító rendeletét, amint az a rendes bíróságok ügyviteli kérdései tekintetében is hagyományosan érvényesül.

25. §

A közigazgatási bíróságokról szóló törvényt hatályba léptető rendelkezés.

26. §

Felhatalmazó rendelkezést tartalmaz a bírák, titkárok és fogalmazók a Javaslat szerinti nyilatkozatát elősegítő formanyomtatvány rendeleti megállapítására.

27. §

A törvény hatálybalépését meghatározó rendelkezés.

28. §

A Javaslát sarkalatos rendelkezéseit megállapító záradék.